

סרן תשבי מיכאל
487640

בן מינה וישראל

נולד ב- כ"ט טבת תש"ה 14.1.1945

התגייס לצה"ל בפברואר 1962

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב- א' סיוון תשכ"ז 9.6.1967

בקרוב על תל פאחר.

תשב' מיכאל

בן ישראל ומינה. נולד ביום כ"ט בטבת תש"ה (14.1.1945) בזכרון-יעקב. את לימודיו היסודיים סיים בבית-הספר "נילן" אשר בזכרון-יעקב. היה בן למשפחה מתושבי זכרון-יעקב, מאז שנת 1942, מחקלאיה-בורמיה. בילדותו היה נמרץ וחייבני, אך במשך השנים הפך להיות רציני ושקדן ובעל יחס חם לעבודת-האדמה ולחקלאות - והלא זה הוא מה שהביא אותו ללימודים בבית-הספר החקלאי במקוה-ישראל, אשר בו היה בין התלמידים המצטיינים והתבלטו. לאט לאט בכושר מנהיגותו, מהירות תפישתו והחלטתו. יחסו לחברים ולחברה היה תמים וטהור ולכל ענין שקיבל על עצמו היה מסור בכל נפשו ובכל מאוודו. מטבעו צנוע היה ונחבא אל הכלים, עניו ומתון. ממוטט בדברים ומרבה במעשים. הוא חרד לכל תקלה העלולה לפגום בשלמות המעשה ומה שעשה היה בדיוקנות ובאהבה. הוא היה קשור לאדמה קשר כל-ינותק. התמסרותו לענפים שונים בחקלאות, במיוחד לענף-הגפן, והישגיו בבית-הספר היו מובנים לכל - ואמנם אהבתו העזה לחקלאות היתה היסוד לשביעת רצונו ולאורח-חיוו המאושרים. הוא נטה לספורט והשתייך לאגודת הספורט "מכבי" אשר בזכרון-יעקב; במיוחד הצטיין בכדורגל. בהיותו נצר לחלוצים הראשונים למניחי היסודות למדינתנו העצמאית הבין שלמען על המולדת עול הקרקע המשוחררת חייב הוא להמיר את המחרשה בטנק ובמקלע, אשר בזמן שהותו בבית-אביו בימי חופשתו מן הצבא, היה שש להחליף אותם טוב במחרשה. אך מרגע גיוסו לצבא בפברואר 1962 התמסר והתקשר בכל נפשו לתפקידיו השונים כשאומוץ - לבו וגבורתו נבעו מתחושתו לשליחות שהוטלה על האיכר העברי. תודות לנטייתו ליסודיות ולשלמות הפך החקלאי הצעיר למפקד נערץ של פלוגתו. עד מהרה עשה בצה"ל כל מאמץ לממש את שאיפותיו והלומותיו ועלה בסולם-הפיקוד. בסיומו את שירותו הסדיר נרשם לצבא-הקבע והיה למפקד פלוגה לוחמת. היה אהוב ומכובד על פלוגתו אשר חוביל לקרב האחרון ביום החמישי לקרבות, הוא א' בסיון תשכ"ז (9.6.1967), זה הקרב שנערך בתל-אל-פאחר אשר ברמת-הגולן. הוא מצא את מותו בהסתערות בראש קבוצת חיילים על גדרות-האויב תחת אש צולפת ומפקידו ציינו את התנהגותו של מיכאל לשבח והוא הועלה לדרגת סרן אחרי נפלו. הובא לקבורה בבית-הקברות הצבאי בעפולה ולאחר זמן והעבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות בזכרון-יעקב. במכתב-התנחומים מאת מפקד-גדודו למשפחה כתוב לאמור: "מסור ונאמן היה מיכאל לגדוד ולמדינה. סמל ומופת היה לחבריו ומעולם לא נרתע ולא היסס לבצע את הקשה שבמשימות שהוטלו עליו - וכל זאת בחירוף נפש ובמסירות עילאית". חוברת הנקראת של שמו הוצאה לאור על-ידי מסדר "בני-ברית" בזכרון-יעקב ("לשכת אדולף ושרה קראוס"), בסיוע המועצה המקומית ובהשתתפות החורים. אותה לשכה נקראת מאז נפלו "היכל מיכאל תשב'י" ולוח הוצב מול גן רוטשילד שבמקום. החורים תרמו לבית-הכנסת הגדול "אוחל יעקב" שבזכרון-יעקב דלתות ושני קנים לספרו- התורה. זכרו הועלה ב"מכבים", בטאון הסתדרות מכבי ישראל.

מקום מגוריו של מיכאל זיל

זכרון יעקב

זכרון יעקב היא מושבה לשעבר ומועצה מקומית במחוז חיפה בישראל. נוסדה ב-6 בדצמבר 1882 בידי עולים חובבי ציון מרומניה והייתה המושבה השלישית של אנשי העלייה הראשונה. המושבה יושבת על חוטם הכרמל שהוא חלקו הדרומי של רכס הכרמל. היא הוכרזה

בית הספר ניל"י

בו למד מיכאל

המושבה זכרון יעקב הוקמה בשנת 1882 בתקופת העליה הראשונה.
כשנה לאחר מכן, בגבעת זמאריץ, נפתח ביה"ס העממי,
לימים בייס ניל"י.

בשלב מאוחר יותר, הועבר ביה"ס ממקומו ושכן בקומה הראשונה של
בית הפקידות במרכז המושבה.

בית הספר היה המרכז התרבותי - חברתי של המושבה.
בשנת 1953, בחורשת אורנים אשר נתרמה ע"י גבי רבקה אהרונסון,
הוקם מבנה חדש לביה"ס.

בני משפחת אהרונסון פעלו במחתרת ניל"י וביה"ס נקרא ע"ש
מחתרת ניל"י "נצח ישראל לא ישקר".

בית הספר הכללי זכרון יעקב

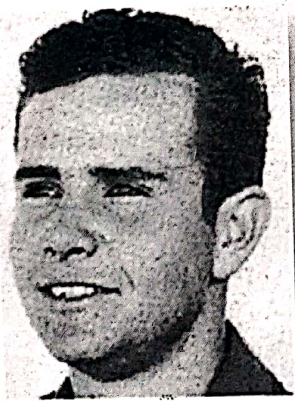
מלחמת ששת הימים

קרב ההבקעה בצפון הגולן -

"התנועה אל היעד" (9 יוני 1967)

בצהרי יום ששי, ה-9 ביוני, בשעה 14.30, החל קרב ההבקעה של חטיבת גולני בצפון רמת הגולן. גדוד "ברק" חצה את הגבול ליד "גבעת האם" (מצפון לקיבוץ כפר-סאלד), נע מזרחה בעקבות פריצת הטנקים של חטיבה 8 (בפיקוד אל"מ אלברט מנדלר) עד גור-אלי-עסכר ומשם החל בשלב "התנועה אל היעד". שלב זה היה קשה ומשובש, והתנהל תחת הפגזה סורית כבדה ביותר, מלווה באש נק"ל וני"ט. סדר התנועה השתבש, זחל"מים וטנקים נעצרו בדרך הסלעית הקשה בגלל אש האויב או בגלל סיבות אחרות, לוחמים ראשונים, שנהרגו ונפצעו, טופלו ופוגו לאחור, ו"ערפל-הקרב" גבר.

בשעה 15.03 החליט המג"ד סא"ל מוסה קליין, בגלל הקשיים והאבידות הרבות בדרך אל היעד ובגלל הקושי לאתר את הדרך מעין-אדסה אל "ציר הנפט", לוותר על האיגוף העורפי-המזרחי, ולהמשיך לנוע על "תוואי-ההטיה" ולעלות על מוצב תל-פאח'ד, ישירות, חזיתית מצפון-מערב. שני לוחמים, ט' משה דרימר ז"ל ורב"ט ישראל הוברמן יבדל"א, קיבלו את צל"ש הרמטכ"ל על לחימתם בגדוד "ברק" בדרך לתל-פאח'ד בשלב התנועה אל היעד. בינתיים המתינו כל אותו זמן חיילי גדוד "הבוקעים הראשון" להשלמת משימת גדוד "ברק".

משימות החטיבה במלחמת ששת הימים (יוני 1967)

במלחמת ששת הימים נועדה חטיבת גולני, חטיבה מס' 1, כחטיבת חי"ר סדירה מאומנת וניידת, לפעול במסגרת מאמץ ההבקעה העיקרי של פיקוד צפון, לפרוץ בעקבות חטיבה 8 בצפון רמת הגולן ולכבוש בהתקפה דו-גדודית את כל המוצבים הסוריים ממערב למתחם זעורה: תל-פאח'ד ובורג-בביל הסמוכים ל"דרך הנפט" ושולטים באש ובתצפית על "דרך הפטרולים" הסורית והמוצבים שלאורכה: בַּחְרַיִית, תל-עזויאת וח'ירבת-איסוּדָה. לצורך ביצוע משימת ההבקעה בשטח הררי תלול וקשה לתנועה מול מוצבים סוריים חזקים הבנויים כ"יעדים מבוצרים" קיפודיים, מוגנים בתעלות-קשר היקפיות, גידור ומיקוש, תוגברה חטיבת גולני בזחל"מים נוספים ובשתי פלוגות טנקים מדגם שרמן מ-51 משופר מגדוד סא"ל אמנון מחטיבה 37. ברוזמנית ושלח גדוד "אריות הגולן", גדוד ביה"ס למ"כים של החטיבה בפיקוד סא"ל משה יוסף, לתגבר את החטיבה הממוכנת בפיקודו של אל"מ אורי רום ולסייע לה במשימתה: כיבוש שכם בירת השומרון.

גדוד המכמ"ת (גדוד מורגמות כבודות) בפיקודו של אלי עשת נשאר ת"פ החטיבה בשטחי הכינוס שלה בצפון עמק החולה.

חטיבת גולני ערב מלחמת ששת הימים (1966-1967)

בשנת 1966 מונה כמפקד חטיבת גולני יונה אפרת, מי שהיה קצין זוטור בחטיבת גולני בימי תש"ח, וזכה לפקד על החטיבה במלחמת ששת הימים. בתקופתו של יונה אפרת כמח"ט הגיע תהליך בניית העוצמה הצבאית בכלל (מאז מבצע "קדש") וטיפול הדרג המסתער-התקפי בפרט (בתקופתו של יצחק רבין כרמטכ"ל (1964-1967) לשיא חדש. בחירת כוח-אדם מעולה ומירב המאמצים והמשאבים הושקעו בבניית הכוח ההתקפי המשוריין הנייד, כלומר: מערך גייסות השריון, המערך המוצנח, מערך חיל-הרגלים (בכלל זה חטיבת גולני וגדודי הנח"ל) ומערך הארטילריה וההנדסה. כוח הטנקים של צה"ל התעצם פי ארבעה מאז מבצע "קדש" וכלל 1100 טנקים (בתוכם 175 טנקי "שרמן" מ-51 משופרים). מרגמות 81 מ"מ ו-120 מ"מ הותקנו על זחל"מים, ומדגמת 160 מ"מ הורכבה על שלדת שרמן.

גולני כחטיבת חי"ר הפכה לכוח התקפי מנוייד (על זחל"מים) עם גדוד מרגמות כבדות (מכמ"ת) כחלק מסד"כ החטיבה. לראשונה בוצעו בשנים 1964-1967 תרגילים ותמרונים ברמה אוגדתית ("תרגיל דיביוני"), והושם דגש על להימת יום ולילה ביעדים מבוצרים, שנבנו בשיטה הסובייטית.

קבוצת פקודות לפני העלייה ליעד

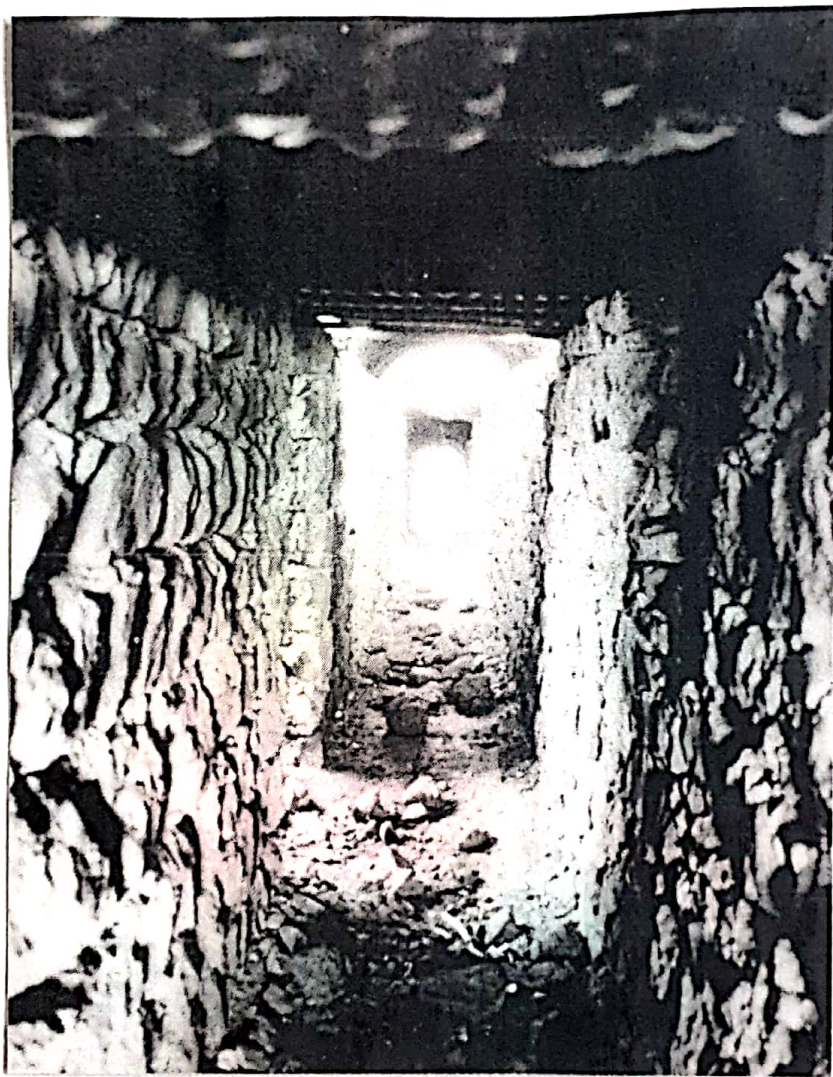

בדרך אל היעד

בבונקרים...

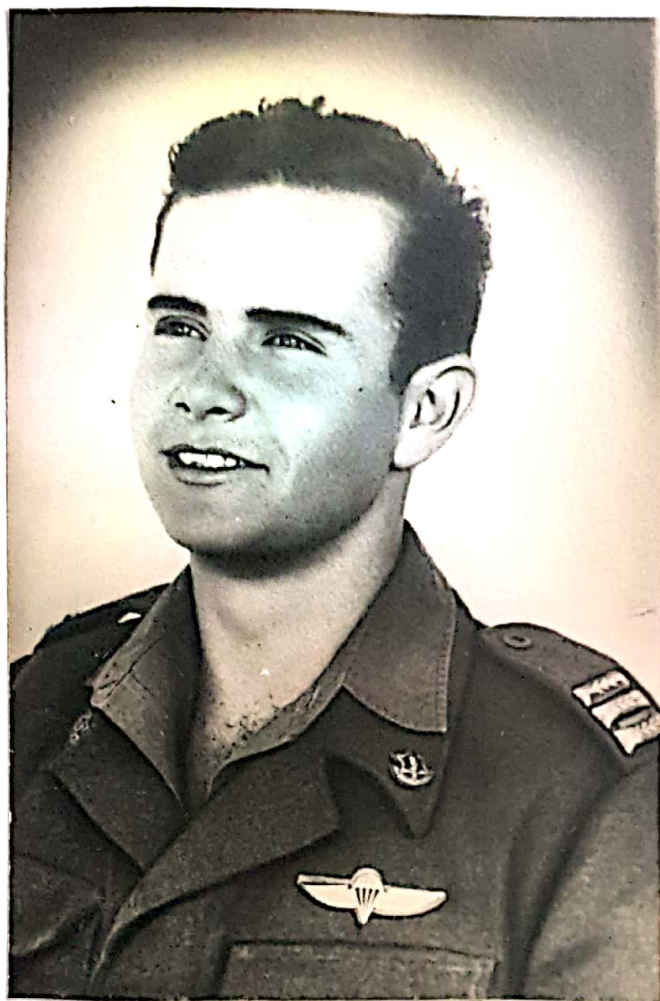
בתעלות תל-פאחר

הפקום אשר אתה עומד בו בדמם של לוחמי גולני נגאל

סבן אלוף קליין פשה
 רב סרו פז צבי
 רב סרו קרינסקי אלכסנדר
 סרו סבל שלמה
 סרו תשבי פינאל
 סבן בדיאל זבולון
 סבן סולוביץ אברהם
 סבן רפמן אהוד
 רב סמל אימברן ליאון
 סמל הרטמן אליפלך
 סמל כהן אלי
 סמל רוזנבלום דב
 סמל ריפון אברהם
 רב טוראי אביטן יעקב
 רב טוראי אהרוני יאיר
 רב טוראי בן יקר אליהו
 רב טוראי גפיל אהרון
 רב טוראי דוד זאדה שלמה
 רב טוראי הנדלר דוד
 רב טוראי חובן צבי
 רב טוראי חפו דניאל
 רב טוראי טרטנר גרשון
 רב טוראי כהנא יגאל
 רב טוראי לוי יעקב
 רב טוראי לייבו יוסף
 רב טוראי פושקוביץ אליעזר
 רב טוראי פינקס פשה
 רב טוראי צאיג נסים
 רב טוראי צוקרמן ברוך
 רב טוראי קאופמן אברהם
 רב טוראי קילפן יוסף
 רב טוראי קרקוקלי ששון
 רב טוראי שבתאי יוסף
 רב טוראי נשטיבליץ אליהו
 טוראי ראשון איטח יעקב
 טוראי ראשון אלישע יוסף
 טוראי ראשון בסון אברהם
 טוראי ראשון ברוך יוסף
 טוראי ראשון ברקוביץ וילהלם
 טוראי ראשון גבריאל יוסף
 טוראי ראשון דריפר פשה
 טוראי ראשון זבדי יואל
 טוראי ראשון זנדני עובדיה
 טוראי ראשון זעירא נסים
 טוראי ראשון חנוכה פשה
 טוראי ראשון יצחקי זלמן
 טוראי ראשון יצחקיאן אפרים
 טוראי ראשון ירון יעל
 טוראי ראשון לוי שמואל
 טוראי ראשון פיטלמן עצמון
 טוראי ראשון פנצור יוסף
 טוראי ראשון נחום דוד
 טוראי ראשון נחפ'אס פשה
 טוראי ראשון עזר יעקב
 טוראי ראשון פסקל שלמה
 טוראי ראשון קרן אליהו
 טוראי ראשון שוקרון אמנון
 טוראי ראשון שירזי דוד
 טוראי ראשון תפאם גבריאל

תשבי מיכאל ז"ל

1945-1967

כותבים לזכרו...

"יתגדל ויתקדש שמה רבא..."

(מדברי חמשא שנשא הרב המקומי, הרב י. עזריאלי, בהספדו על פה מיכאל תשבי ז"ל ביום העברת עצמותיו לקבר אבות בזכרון-יעקב, כ"א סיון תשכ"ח, ברחבת בית הכנסת הגדול).

התאספנו כולנו לשלם חוב גדול שאנו חייבים לבן מושבתנו הגבור, הקדוש, סרן מיכאל תשבי ז"ל. הוא לא נספד כהלכה מחמת המלחמה במלחמת ששת הימים כאשר הובא לקבורה בקבר ארעי ללא ליה וללא הערכה, ובהיעדר אהובי נפשו, החורים וכל משפחת בית אביו.

על שאול המלך ובניו נתבע ישראל ונענש על שלא הספידו כהלכה, בנפלים על הרי הגלבוע במלחמתם עם הפלשתים. ועל אף שהפסידו במערכה הצבאית עם ישראל מחוייבים היו להנציחם ולהחדיר בעם את מסירות נפשם של שאול ובניו בשדה הקרב, הוציאו את גויותיהם מחומות בית-שאן והעבירוהם בכל גבול ישראל, כדי לחלק להם את הכבוד שלא קיבלו כראוי להם, קודם.

על אחת כמה וכמה חייבים אנו להשריש בתוכנו בלוויה והספד את בנינו היקרים שהביאו לנו במסירות נפשם, נצחון ונצח, אשר אין דומה לו במלחמות. "החיים אנו חייבים להם" כל בית ישראל באשר הם שם, כולם חייבים בחוב זה.

חכמינו ז"ל אומרים (פ' ויקרא) כששמעו בני ישראל פרשת הקרבנות בתורה נתייראו. אמר להם ה' תתעסקו בתורה ואין לכם להתיירא, פחדם היה על הנאמר איש כי יקריב "מכס", אבל זה בזמן שבית המקדש קיים. בחורבנו מה יהיה? אמר ה' אני נוטל צדיק אחד. ומעלה את נשמתו על ידי מיכאל שר ישראל על גבי המזבח שלמעלה ומכפר אני.

קרֵבן צבור גדול הקריבה זכרון-יעקב על המזבח של מעלה. יתגאה מיכאל "בנשמתך" — המרחפת היום מעל ראשנו — שנבחר להיות אותו הקדוש אשר מיכאל שר ישראל, ששמו כשמו, הקריבו על המזבח של מעלה, מיכאל שלנו השתבץ **בנצח-ישראל** ואינו זקוק שמי שהוא יטפל וישתדל להנציח זכרך, כאבני החושן שבקדש נשמתו ונשמות חבריו נוצצות ומשמשות מגדלי-אור לדורות עולם.

מיכאל ז"ל, נבחר, היחיד והמיוחד, כי היה ספוג יותר מדבים אחרים באוצר של מסירות הנפש שבאה לו מירושלם זקנים וחורים שמסרו נפשם על החיאת שממות אדמת קודש, על הקרקע הפוריה והעשירה הזו היכו שרשים וגידלו את בנם, שהמשיך לתת דוגמה בקריאה "אחרי!" בכך העלה את עצמו ויחידתו למרומי הקודש של האומה; לא בנקל מגיעים לרוממות זו במעלות הרוח וההקרבה: התגללת והתקדשת בגבורתך במסירות נפשך ובהקרבת דמך הטהור והזך, למען כל הדורות שלנו והבאים אחרינו, ועל זה אנו מגבירים קול ואומרים: — "יתגדל ויתקדש שמה רבא".

מיכה תשבי ז"ל

מאת: דורית גרופר

נולד: כ"ט טבת תש"ה — 14.1.1945

נפטר: א' סיון תשכ"ז — 9.6.1968

„מלמד ידו למלחמה
ונחת קשת-יחושה ורפתיו“
(שמואל ב' כ"ב, ל"ה)

„כמופת הייתי לרביס“
(תהילים ע"י, ז')

לרגע נראה החדר חשוף, אולם מכל עבר נבט אלינו מיכה השרן בחיוכו הקורן, מדיו על גופו, ועיניו מהורהרות, נדמה כאילו מיד יפנה ראשו ויבקש את סליחתנו על אשר שתק, על אשר לא פנה לקבל אורחיו...

ישבתי בין בני משפחתו וחשתי את אהבתם החמה אל אחיהם, כל אחד שואף לתת חלק, לספר, להסביר, הם נהנים לדבר עליו, הם אפילו מחייכים, צוחקים לזכר אותה דמות, כה קרובה, כה רחוקה, הוא חי בתוכם, בתוך אותה אהבה, שאינה נותנת לו לסוף, לגווע, לשקוע.

אביו: „היה צעיר מדי, בן חמש וחצי, מכדי לחכנס לביה"ס, אך בכל זאת לקחנו אותו אל המנהל, והלה שאל את מיכה:

- מה עושים כשנשברת הצלחת?
 - קונים אחרת.
 - מה עושים כשפורצת שרפה?
 - מכבים אותה.
 - מה עושים כשמאחרים אוטובוס?
 - מחכים לשני.
- והוא נכנס לביה"ס.

אחותו תקוה: „הלכתי אתו לטייל, ואח"כ רצנו. הוא נפל, ושבר את שיניו“...

אחיו יצחק: „הוא רצה לקחת אותי הביתה ב-2.00 לפנות בוקר, על אף השעה המאוחרת והיום הגדוש העומד לפניו“...

אחיו יונתן: „הוא עלה על כולנו, אנו יודעים זאת וחשים אליו רק אהבה יתרה, הוא באמת היה משהו מיוחד, וכשמיכה היה בא הביתה — היה אור בבית“.

אמו (זו בדמעות מדי פעם): „תמיד היה לו מזל, בתאונה, בפעולה, רק הפעם לא היה לו מזל. לשהיה בבית, תמיד התגנדר לפני המראה, לובש את בגדי אחיו, ותמיד עליו ושמה עם חיוך על שפתיו.“

כן, מיכה היה יוצא מן הכלל. מיכה זה... מילה... אין מלים בפני המשפחה לתאר אותו, הוא נראה להם כה מובן, כה נפלא, אין צורך לספר זאת, די לאמר מיכה וכל אדם יבין.

בזכותך ובזכות שכמותך נשמרה האדמה לרגלינו והשמים הכחולים מעלינו

מאת: יעקב לוי, ראש הסועצה המקומית זכרון-יעקב

בעת הבאתו לקבורה של מיכאל ז"ל — א' סיון תשכ"ח (17.6.68)

עברה שנת האבל והאבל עדיין לא תם, במשך שנת האבל היתה לנו שהות להרהר, לתהות ולשחזר את דמותו של מיכאל מעת לידתו בהיותו תינוק בעריסה, בלכתו לנר-חילדים, לבית-הספר העממי, לבית-הספר החקלאי, לראות אותו חייל במדים ואחר-כך מפקד, מפקד מצליח בעל תכונות תרומיות ואנושיות ובעל נאמנות לתפקיד, גאה בתפקידו כמפקד ומאציל מרוחו על פקודיו, משכנע ברצינות שבו ומלטף בחיוב המתוק, סמל של רצון החיים, אופטימיסט ובעל תכונות רבות לעתיד, רק בן 21 שנה היה כשהוביל כבר פלוגה שלמה של חיילים לקרב, לצערנו הוא לא זכה לראות איך פקודיו נלחמים, כי זו היתה מגמת חייו ובה רצה לבחון את הצלחתו או חלילה את כשלונו, אמת הטדה של מבחן חייו היתה איך חייליו פקודיו יתנהגו בקרב, האם יש שכל לפעולתו העקבית והמאומצת, האם יצליח ביום מבחן. הוא נהרג מבלי שנוכח בכל אלה, הוא נהרג הראשון כי הוא הלך הראשון, הסתער לפני כולם ונפגע ונשמתו עלתה למרומים, מבלי שידע כי חייליו פקודיו לחמו כאריות וכי פלוגתו הוכחה כאחת הפלוגות המעולות בחטיבה בפרט ובצה"ל בכלל, ואמנם רק מעטים חזרו בריאים ושלמים, ורבים נפגעו או נפצעו, אבל מלאו את כל המשימות בהתאם להוראת מפקדם מיכאל, מיכאל לא זכה לראות את שחרור הרמה, הוא זכה לראות בשחרור ירושלים, בשחרור יהודה והשומרון, וסיני, אולם דווקא את הרמה ששנים למד אותה מכל דרך ומכל שביל שבשבילו היתה רמת הגולן אתגר, שעל רמת הגולן הלכו מעשיות וספורים שלעולם לא תכבש, ואכן הוכח, שמה שסופר היה כאין וכאפס לעומת המציאות, שבביל מיכאל וחבריו היה לעשות את הבלתי אפשרי והוא נעשה כפי ששום חייל ושום צבא בעולם היטיב לעשות.

במשך השנה טיילנו ברמה והיינו גם בתל-פאחר מקום בו נפל מיכאל, רק מי שהיה שם יכול להעריך מה גבורה ומה תעוזה ותושייה היו צריכים חיילינו לגלות כדי להוציא את הסורים מהבונקרים החפורים חיים או מתים, כך שוחררה הרמה, כך שוחררו הישובים ממגרותיה מאימת השמד וכליון, בקרבות עקובים מדם בגבורה עילאית ולא במעט קרבנות.

מיכאל לא נולד חייל, לא התחנך להרוג אנשים. מיכאל בן למשפחת חקלאים מעוגן ומשורש באדמת המולדת, בעל לב רחום ואופי ענוג, בוגר בייס חקלאי „מקוה-ישראל“, אהב את החקלאות בכל לבו, אהב את הצמח ואת החי, אהב את החיים, את הוריו ואת אחיו, את מושבתו, את המדינה, ומכוח אהבתו זו ינק את הגבורה העילאית להסתער על מוצב אל-פאחר, הוא ידע על מה הוא מגן, הוא ידע שהמשימה חייבת להצליח, שאם חס וחלילה יהיה כשלון יפסיד את כל מה שאהב, הוא כזה וחבדיו כמותו היו אוהבי שלום וגבורי מלחמה.

עברה שנה והדם עדיין נשפך, חשבנו לתומנו כי תהיה זו מלחמה האחרונה, כי יבינו אויבנו-שכנינו שמכאן ומכאן תאכל החרב ושום דבר לא יפתר בדרכי אלימות, והנה האלימות נמשכת ודם חיילינו ואזרחי המדינה נשפך כמעט מדי יום, חגורת המדיניות העולמית העויינת מתחזקת סביבנו, ומיום ליום אנו שומעים זמירות חדשות על האשמות ופתויים להחזיר שטחים לאתגר, לוותר, להתחנן כי יסכימו לעשות אתנו שלום.

אין כל השואה בין הפליט היהודי שבא אלינו מבגדד או מדמשק שגולו ממנו את רכושו, ובין הפליט מירא או מרמלה, הוא הפליט מרמלה זקוק לרחמים, אולם היהודי מדמשק איננו זקוק לרחמים, מנסים לטפול עלינו את רצח קנדי, מרחמים על הרוצח באותה מידה שמרחמים על הנרצח, וצדפת זו מדינת-הצדק כביכול מעלה בעולוה רוח רפאים שסניה לזו המאיימת באבק שריפה על כל המזרח התליון, רוסיה וגרורותיה מאשימות את היהודים ועושה בהם פרעות, ושוב חופף היהודי שער לעזאזל.

בן ישראל ומינה, נולד ביום כ"ט בטבת תשי"ה (14.1.1945) בזכרון-יעקב. היה בן למשפחה, מתושבי זכרון-יעקב, מאז שנת 1942, מחקלאיה כורמיה. בילדותו היה נמרץ וחייכני, אך במשך השנים הפך להיות רציני ושקדן ובעל יחס חם לעבודת האדמה ולחקלאות והלא זה הוא מה שהביא אותו ללימודים בבית הספר החקלאי במקוה-ישראל, אשר בו היה בין התלמידים המצטיינים והתבלט לאט לאט בכושר-מנהיגותו, מ-הירות תפיסתו והחלטתו. יחסו לחברים ולחברה היה תמים וטהור ולכל ענין שקיבל על עצמו היה מסור בכל נפשו ובכל מאודו. מטבעו צנוע היה ונחבא אל הכלים, עניו ומתון ממעט בדברים ומרבה במעשים. הוא חרד לכל תקלה העלולה לפגום בשלמות המעשה ומה שעשה היה בדייקנות ובאהבה. הוא היה קשור לאדמה קשר בל-ינתק. התמסרותו לענפים שונים בחקלאות, ובמיוחד לענף-הגפן, והישגיו בבית הספר היו מובנים לכל ואמנם אהבתו העזה לחקלאות היתה היסוד לשביעת רצונו ולאורח חייו המאושרים. הוא נטה לספורט והשתייך לאגודת הספורט "מכבי" אשר בזכרון-יעקב; במיוחד הצטיין בכדורגל. בהיותו נצר לחלוצים הראשונים למניחי היסודות למדינתנו העצמאית הבין שלמען על המולדת ועל הקרקע המשוחררת חייב הוא להמיר את המחרשה בטנק ובמקלע, אשר בזמן שהותו בבית-אביו בימי חופשתו מן הצבא, היה שש להחליף אותם שוב במחרשה. אך מרגע גיוסו לצבא בפברואר 1962 התמסר והתקשר בכל נפשו לתפקידיו השונים כשאוּמץ לבו וגבורתו נבעו מתחושתו לשליחות שהוטלה על האיכר העברי. תודות לנטייתו ליסודיות ולשלמות הפך החקלאי הצעיר למפקד נערץ של פלוגתו. עד מהרה עשה בצה"ל כל מאמץ לממש את שאיפותיו וחלומותיו ועלה בסולם הפיקוד. בסיימו את שירותו הסדיר נרשם לצבא הקבע והיה למפקד פלוגה לוחמת. היה אהוב ומכובד על פלוגתו אשר הוביל לקרב האחרון ביום החמישי לקרבות הוא א' בסיון תשכ"ז (9.6.1967), זה הקרב שנערך בתל-אל-פאחר אשר ברמת-הגולן. הוא מצא את מותו בהסתערות בראש קבוצת חיילים על גדרות האויב תחת אש צולפת ומפקדיו ציינו את המנהגותו של מיכאל לשבח והוא הועלה לדרגת סרן אחרי נפלו. הובא לקבורה בבית הקברות הצבאי בעפולה ולאחר זמן הועבר למנוחת עולמים בבית הקברות בזכרון-יעקב. במכתב התנחומים מאת מפקד גדודו למשפחה כתוב לאמר: "מסור ונאמן היה מיכאל לגדוד ולמדינה. סמל ומופת היה לחבריו ומעולם לא נרתע ולא היסס לבצע את הקשה שבמשימות שהוטלו עליו וכל זאת בחירוף נפש ובמסירות עילאית".

חוברת הנקראת על שמו הוצאה לאור על-ידי מסדר "בני-ברית" בזכרון-יעקב ("לשבת אדולף ושרה קראוס"), בסיוע המועצה המקומית ובהשתתפות ההורים. אותה לשכה נקראת מאז נפלו "היכל מיכאל חשבי" ולוח הוצב מול גן רוטשילד שבמקום. ההורים תרמו לבית-הכנסת הגדול "אוהל יעקב" שבזכרון יעקב דלתות ושני קנים לספרי-התורה. זכרו הועלה ב"מכבים", בסאון הסתדרות מכבי ישראל.

ת-ל-פ-א-ח-ר

החרש הבא לכאן. האבנים השחורות האלה מספרות כעת סיפור בלתי מתקבל על הדעת ורק דומייתך הקשובה כעת עדה, כי לא בדיה נלחשת באזניך. אחתה כאן כעת כמו אשור נוסף.

בקרבות הסתערות הדומים לקרב הזה נשבר לרוב הכוח התוקף מעלה בלי שתתלווה חרפה כלשהי למפלתו. האנשים אשר גוועו, או אשר הושלכו לאחור, אומרים: עשינו כמיטב יכולתנו. ותחושה פליאה ורחמים מלווה את חמעיים להתמודד.

אלה אשר ליקטו סביבם קומץ לוחמים, שרידי רכב בווער ושאריות היות מגדוד המנוקז בעל כרחו אל שטח ההריגה, ועלו עמם איש ואנשיו לתקוף את המוצב הזה ביצעו את הלא ייאמן. מעבר לתדהמה ולכליון החרוץ יצאו מן הגדוד המתבוסס בדמו כמו מטורפי „אידיאה-פיקסי” שקשה לרסנם. אך אין לשכוח כי הללו בחרו מתוך חרות בהסתערות הזאת באשר רוב המפקדים אשר יכלו לדון לכף חובה את הנרתעים מהתנפץ אל החומות האלה, מתו, או נפצעו, כמו אישור נואש כי הדרך לפנים חסומה למעשה, ובין הגדוד לבין היעד מפריד האבדון.

אתה יודע כעת, כי את מוצב תל-פאחר כבשו הבודדים אשר לא נפגעו בדרכם אליו, הללו אשר חוללו ציוות חפזו ומוזר מעבר לתקן הנהרס ולמצבת הכוחות הנשרפת ומתוך בוז מוחלט לסעיף — „יחסי כוחות”.

הללו המשיכו לנוע הלאה ולטהר להמית ולמות ורק אחד ושניים כאן ושניים ושלושה שם מוסיפים להלחם, ללא קשר עם שאר הכוחות, כאחורניים, וכמו מכושפי פקודה עליהם לכבוש את תל-פאחר.

כך אירע וקצין פה וסמל שם ואחלים מקרי הפוץ ומבליע ועוד אחד אחריו ועוד גיפ אשר הגיעו אל המוצב מליוונים שונים חוללו את הנס המחריד הזה, שיש בו מן ההתאבדות ומן ההצלחה, ורק פרטי הסיפור בהצטרפם מסבירים לך מה אירע כאן למעשה.

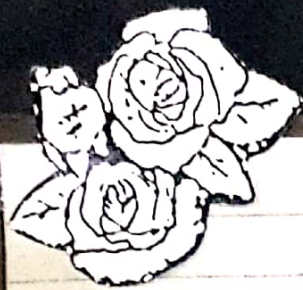
*

החרש הבא לכאן. רוב האנשים הללו אשר הפכו מקדמות של מפלה לנצחון מאוחר שותקים כעת. שותק המגיד ושותקים מפקדי פלוגות ומפקדי מחלקות וסמלים אלמונים וטוראים אשר פקדו על עצמם בבדידות נואשת.

אך אלה אשר נותרו יודעים לומר בקיצור, כי „ניתנה פקודה לכבוש את תל-פאחר וזהו זה. והשאר לא מעניין”.

גדון חנוק אתה ניצב כאן ומקשיב לסיפורו של גדוד „גולני”, שהיה כאן ועשה את שמו של מוצב סורי אלמוני זה לשם שידובר בו ימים רבים.

(חגי)

לפניו. אונת אבא

אונת

הנה הפנים שלי. ובה משוג שאין
אנה אחייך יודע
על וברך קרובי וארבעת המינים

על לי אנה קמלה ז"ל שמה אבא
עם האוץ ואוסר כחמה

תבד קמלה ואונת ז"ל אבא
אוסר אנה שמה אבא, סקל
ברוך אבא וברוך אבא וברוך אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא

אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא

היא אבא אבא אבא אבא אבא אבא
אבא אבא אבא אבא אבא אבא

אבא אבא אבא אבא אבא אבא

אבא אבא אבא אבא אבא אבא

